

РЕЦЕНЗИЯ

относно: провеждане на конкурс за академичната длъжност “Доцент” в Стопанския факултет на СУ “Св. Климент Охридски” по професионално направление “3.8 Икономика (Социоикономика, Икономически анализ на правото – на български и на английски език)”

от проф. д-р Стефан Христов Петранов, заемащ длъжността “Професор” в Катедра “Икономика” на СУ “Св. Климент Охридски”, ръководител на същата катедра, член на Научното жури за конкурса

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНКУРСА

Конкурсът е обявен за нуждите на Катедра “Икономика” на Стопанския факултет на СУ “Св. Климент Охридски” и е публикуван в ДВ, бр. 93/26.11.2019 г.

2. КРАТКА ИНФОРМАЦИЯ ЗА КАНДИДАТИТЕ В КОНКУРСА

В конкурса участва един кандидат - д-р Милен Митев Велушев, главен асистент в катедра “Икономика” на Стопанския факултет на СУ “Св. Климент Охридски”.

За конкурса той е представил комплект от документи както следва:

1. Автобиография;
2. Диплома за висше образование и приложение към нея;
3. Диплома за образователна и научна степен “доктор”;
4. Документ за заемане на академична длъжност;
5. Удостоверение за трудов стаж по специалността;
6. Документи, доказващи изпълнението на изискванията по чл.105, ал.1, т.2;
7. Списък на всички научни публикации на кандидата;
8. Списък на научните публикации, представени за участие в конкурса;
9. Авторска справка за приносяния характер на трудовете на кандидата;
10. Списък на публикации, участия в конференции, проекти и научни ръководства, генериран от системата „Авторите“;
11. Справка за изпълнение на минималните изисквания по чл. 28 от ЗРАСРБ;
12. Справка за цитирания, придружена от копия на цитиращите литературни източници;
13. Справка за оригинални научни приноси;

14. Справка за показателите по чл. 112, ал. 2 от Правилника на СУ, придружена от съответните доказателства;
15. Копия на представените за участие в конкурса научни трудове - 1 брой на хартиен носител и 8 броя на дигитални носители;
16. Резюмета на трудовете, които са представени за рецензиране;
17. Копие от обява за конкурса в Държавен вестник.

От представените документи се вижда, че Милен Велушев има магистърска степен по финанси от УНСС и докторска степен от Софийския университет "Св. Климент Охридски" с тема на докторантурата: "Влияние на преките чуждестранни инвестиции за повишаване на конкурентоспособността на българската икономика". Специализирал е в Джорджтаун Юнивърсити, Вашингтон (САЩ) в областта на Инвестициите и Корпоративните финанси.

Милен Велушев има академичен опит като преподавател в Стопанските факултети на Софийския Университет и на Лесотехническият Университет. Но освен това има сериозен практически опит като консултант, както и като синдик, изпълнителен директор и управител на търговски дружества. Считам, че такъв опит е ценно качество, което допринася за доброто обвързване на теоретичното познание с практиката. То е особено важно в настоящия етап, когато има много доказателства за разминаване между нуждите на икономиката от специалисти и знанията и уменията, с които се дипломират възпитаниците на висшите училища в страната.

3. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНАТА ДЛЪЖНОСТ

Документация по конкурса показва, че кандидатът е придобил ОНС "доктор", заемал е академичната длъжност асистент или гл. асистент повече от две години, представил е монографични трудове и няма доказано плагиатство. С това той отговаря на условията на чл. 53 ал. 1,2,3 и 5 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

Представена е справка с наукометрични показатели за изпълнение на минималните изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ. Според нея Милен Велушев отговаря на необходимите изисквания на чл. 53 ал. 4. от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ.

4. ОЦЕНКА НА УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКАТА ДЕЙНОСТ

Понастоящем гл. ас. д-р Велушев е щатен преподавател в Стопанския факултет на Софийския Университет. Има солиден опит в преподаването - чете лекции и провежда семинарни занятия по типичните

за Катедра Икономика дисциплини като Микро- и Макроикономика. Но наред с това, четете лекции и по някои специфични дисциплини, въведени в учебните планове по негова инициатива и със съставени от него учебни програми. Такива са „Лични финанси“ и „Икономически анализ на правото“ за Магистърската програма Икономика и право. Такава е и създадената в сътрудничество с доц. Боряна Богданова иновативна дисциплина за бакалаври „Финансови процеси в start-up фирми“. Тя има за цел въвличането на студентите в процеса на създаване на предприятия, начините за акумулиране на средства и управление на капиталовата структура на фирмите.

Горните факти представят Милен Велушев като утвърден преподавател във областта на фундаменталните икономически дисциплини и същевременно като преподавател с възможности за иновативни решения по отношение на нови за Стопанския Факултет на СУ дисциплини.

5. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ НАУЧНИ ТРУДОВЕ

Кандидатът е представил пълен списък на публикациите си, както и списък на публикациите, предложени за рецензиране в настоящия конкурс. Вторият списък съдържа публикации на кандидата, както следва:

1. Две монографии. Едната от тях е публикувана от Стопанска Академия „Д. А. Ценов“, а другата от издателство „Авангард Прима“;
2. Осем статии, публикувани в реферирани и индексирани научни списания (две от тях в съавторство с Р. Георгиев);

Осем от тези трудове са на български език, а две от статиите са на английски език. Публикувани са от различни научни списания и издателства, които имат висок авторитет в България в областта на икономическите изследвания.

Публикациите на гл. ас. д-р Велушев покриват определени области в икономическата наука – в тях се третират въпроси на чуждестранните инвестиции, конкуренцията, иновациите, както и проблеми на образователната система и икономическия анализ на правото. Тематиката им кореспондира на областите, за които е обявен настоящия конкурс. Те са допълващи се, не се повтарят или припокриват по същество, поради което за рецензиране приемам всички представени публикации.

6. ОЦЕНКА НА ОСНОВНИТЕ НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

Предмет на публикациите на д-р Велушев са актуални и важни процеси в българското общество и стопанство. Използваната в тях методология е адекватна. Демонстрирани са умения да се анализират данни, да се подхожда критично към изследваните проблеми, да се аргументират и задълбочено да се интерпретират получаваните резултати. На тази база са изведени препоръки за провеждане на икономическата политика на страната.

Основните резултати и приноси от публикациите могат да се обобщят в следните три изследователски направления - проблеми на преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ), проблеми на образователната система и икономически анализ на правота.

Изследване на проблемите на преките чуждестранни инвестиции. В това направление попадат публикациите с номера 2, 3, 10¹. В тях авторът има както теоретични, така и практико-приложни приноси. По-важните от тях, които бих открил, са:

- Обосноваването на извода, че класическият подход към анализа на влиянието на входящите преки чуждестранни инвестиции върху икономическото развитие на страната-домакин не може механично да се прилага при страни-домакини, които не са развити икономики;
- Дефинирането на мотиви за навлизане на ПЧИ, основани на съвременните теоретични разбирания за външните ефекти и пазарните провали;
- Конструирването на специфичен модел на връзката между входящите ПЧИ и икономическия растеж на страната домакин;
- Анализирването на връзката между входящи ПЧИ и националната конкурентоспособност;
- Тестирането на специфичен макроикономически модел, отговарящ на особеностите на българската икономика, относно зависимостта между прираста на входящите ПЧИ и прираста на Брутния вътрешен продукт.

Изследване на проблемите на образователната система. В това направление попадат публикациите с номера 1, 4, 5, 6. И в тази група публикации авторът има и теоретични и практико-приложни приноси. По-важните от тях са:

- Критичен обзор на водещите икономически теории, свързани с пазара на образование, като освен икономически, са използвани и редица модерни политически, социални и философски теории.

¹ Номерацията е според представения от кандидата списък с публикации за рецензиране.

- Предложение за нов модел на пазара на задължително образование, наред с алгоритъм, по който се създава и разпространява това образование, както и анализ на факторите, влияещи върху неговото качество.
- Установяване на съществуването на трансмисионен механизъм за предаване на знания, който може да влияе на качеството на задължителното образование и изясняване на значението на този механизъм за възвращаемостта от инвестициите в такова образование.
- Анализ на Стратегията за развитие на висшето образование на Р. България за периода 2014-2020г. и дискусия на заложените в нея параметри. Анализ на действието и целесъобразността на предвидените в нея мерки за постигане на поставените цели. В публикациите са констатирани съществени недостатъци, както при формулиране, така и при провеждане на политиките за развитие на висшето образование.

Икономически анализ на правото. В това направление попадат публикации с номера 8 и 9, в които приносите на автора са практико-приложни. От тях бих подчертал значението на следните:

- Анализ на спецификите при прилагане на Общностното законодателство, осигуряващо достъпа до гаранциите за депозитите в търговските банки.
- Дискусия за потенциалната невъзможност на страна-членка на ЕС да приложи някои разпоредби на Общностното законодателство, поради неяснота относно системното значение на дадени нормативни правила, определящи съществуващия икономически ред.

7. ЗАКЛЮЧЕНИЕ – ОЦЕНКА

В предходните раздели на настоящата рецензия съм изложил фактите и оценките ми за академичната дейност на кандидата. Въз основа на тези факти и оценки правя следните заключения:

- Гл. ас д-р Милен Велушев отговаря на изискванията на чл. 53 от ЗРАСРБ;
- Необходимият по чл. 53 от ЗРАСРБ преподавателски опит на д-р Милушев е в областите на настоящия конкурс (Социоикономика, Икономически анализ на правото). Освен това, кандидатът има преподавателски опит по Микроикономика и Макроикономика, което е в профила на Катедрата, за чиито нужди е обявен настоящия конкурс;

- Представеният хабилитационен труд на д-р Велушев е в област на настоящия конкурс (Социоикономика);
- Публикациите, приносите и цитиранията на д-р Велушев са в областите, предмет на настоящия конкурс.

Въз основа на изложените по-горе аргументи за академичната дейност и резултатите на кандидата, считам, че д-р Милен Митов Велушев напълно отговаря на условията за спечелването на обявения конкурс и изразявам моето положително заключение за неговия избор за заемането на академичната длъжност “доцент”.

ЧЛЕН НА НАУЧНОТО ЖУРИ:

(Проф. д-р Стефан Петранов)

София, 19.03. 2019 г.